

INFORMACJA
O SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LOKALNYM RYNKU PRACY
ORAZ ZREALIZOWANYCH
W 2021 ROKU
PROGRAMACH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ.

WSTĘP

Niniejsza informacja dotyczy sytuacji osób niepełnosprawnych w powiecie zgorzeleckim oraz realizacji programów aktywizacji zawodowej w 2021 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu.

Termin niepełnosprawność w Polsce zdefiniowany jest w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. jako trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodująca niezdolność do pracy. Taka definicja wynika z modelu medycznego niepełnosprawności i kładzie nacisk na braki bądź ułomności osoby niepełnosprawnej. Pierwszym dokumentem w Polsce odchodzącym od definicji medycznej na rzecz definicji społecznej niepełnosprawności jest ratyfikowana przez Prezydenta RP w dniu 6 września 2012 Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

W Polsce obowiązują trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Dodatkowo funkcjonują dwa rodzaje orzecznictwa: do celów rentowych i poza rentowych, regulowane odrębnymi ustawami i prowadzone przez różne instytucje. Taki stan znacznie utrudnia zbieranie danych o osobach niepełnosprawnych.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wprowadza pojęcia niepełnosprawności prawnej i niepełnosprawności biologicznej. Poza spisami powszechnymi wszelkie gromadzone dane statystyczne dotyczą osób niepełnosprawnych prawnie.

Niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem to tzw. niepełnosprawność prawna. Orzeczenie ustalające niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności stanowi podstawę do ubiegania się o pomoc przewidzianą w ustawie rehabilitacyjnej oraz do przyznania ulg i uprawnień na podstawie innych przepisów, np. zniżek komunikacyjnych, odliczeń podatkowych. Natomiast niepełnosprawność biologiczna to subiektywne odczuwanie przez konkretną osobę ograniczenia wykonywania podstawowych dla danego wieku czynności, przy braku orzeczenia.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ZGORZELCU.

Dla osób z niepełnosprawnością, praca zawodowa jest nie tylko źródłem dochodów, ale również formą terapii i rehabilitacji zawodowej. Dzięki pracy, osoba niepełnosprawna staje się bardziej niezależna, jej poczucie własnej wartości wzrasta, a kontakty z innymi ludźmi stają się częstsze i lepsze. Dlatego ważne jest wspieranie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.¹

Każdy człowiek ma prawo wyboru ścieżki zawodowej. Tego prawa nie mogą być pozbawione osoby z niepełnosprawnością. Dlatego działania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, podejmowane wspólnie z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej oraz Ministerstwem Rozwoju, Pracy i Technologii zmierzają do udzielania wsparcia na wielu płaszczyznach budowania ścieżki kariery zawodowej, zaczynając od edukacji osób z niepełnosprawnością i dalej poprzez wspieranie w rozwoju zawodowym.

W niniejszej informacji przedstawiona została sytuacja osób zamieszkałych na terenie powiatu zgorzeleckiego, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu i posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności.

Tabela 1

Podstawowe dane statystyczne w 2021 roku.

	Osoby pozostające w ewidencji PUP Zgorzelec na dzień 30.06.2021		Osoby pozostające w ewidencji PUP Zgorzelec na dzień 31.12.2021	
	Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
Ogółem bezrobotni	1673	847	1440	743
w tym bezrobotni niepełnosprawni	187	58	176	52
Ogółem poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	72	30	50	20
w tym niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	16	4	13	4

¹<https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/sytuacja-osob-niepelnosprawnych-na-ryнку-pracy-wzrost-zatrudnienia-i-formy-wsparcia/>

Tabela 2**Podstawowe dane statystyczne za lata 2014 -2021.**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem bezrobotni	3720	2645	2239	1539	1437	1369	1625	1440
w tym bezrobotni niepełnosprawni	351	292	278	198	186	185	179	176
Ogółem poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	121	121	99	74	76	75	79	50
w tym niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	30	33	16	12	14	12	13	13

Powołując się na dane statystyczne na dzień 31 grudnia 2021 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu zarejestrowanych było 176 osób bezrobotnych niepełnosprawnych oraz 13 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Bezrobotne osoby niepełnosprawne w końcu roku 2021 stanowiły 12% ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie. Niepełnosprawne kobiety stanowiły prawie 7% wszystkich zarejestrowanych kobiet. Porównując sytuację z lat ubiegłych, można zauważyć iż w latach 2014 – 2021 ogólna liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych ma tendencję spadkową, również ogólna liczba osób bezrobotnych maleje, jednak udział procentowy osób niepełnosprawnych w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych jest na podobnym poziomie.

Tabela 3**Osoby niepełnosprawne bezrobotne włączone do ewidencji w I półroczu 2021 roku.**

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	71	33	26
osoby zarejestrowane po raz kolejny	69	32	24
poprzednio pracujący	69	31	24
zamieszkali na wsi	31	12	4
do 30 roku życia	8	5	4
powyżej 50 roku życia	35	11	12
bez kwalifikacji zawodowych	16	8	7
bez doświadczenia zawodowego	7	5	3

Tabela 4**Osoby niepełnosprawne bezrobotne włączone do ewidencji w II półroczu 2021 roku.**

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	68	24	24
osoby zarejestrowane po raz kolejny	61	22	22
poprzednio pracujący	64	22	22
zamieszkali na wsi	25	9	12
do 30 roku życia	16	7	7
powyżej 50 roku życia	32	10	9
bez kwalifikacji zawodowych	24	11	8
bez doświadczenia zawodowego	8	5	2

Analizując dane dotyczące liczby osób bezrobotnych włączonych do ewidencji w pierwszym i drugim półroczu 2021 roku można zauważyć, iż liczba ta jest porównywalna. W pierwszym półroczu liczba wynosiła 71, natomiast w drugim 68 czyli tylko o 3 osoby mniej.

W okresie całego roku najbardziej liczebną grupę stanowiły *osoby poprzednio pracujące* oraz *osoby zarejestrowane po raz kolejny*. Osób poprzednio pracujących w I półroczu 2021 r. było 69, co stanowiło 97% wszystkich osób bezrobotnych niepełnosprawnych włączonych do ewidencji, w II półroczu w ewidencji tuż. Urzędu osób tych było 64, stanowiąc 94% osób włączonych do ewidencji. W I półroczu 2021 r. *osób zarejestrowanych po raz kolejny* było 69 (97% osób włączonych do ewidencji), w II półroczu 2021 r. – 61 (90% osób włączonych do ewidencji). Trzecią co do liczebności grupą osób spośród włączonych, analogicznie jak w latach ubiegłych są osoby powyżej 50 roku życia. Ich liczba na koniec 2021 r. wynosiła 32 i zmalała w stosunku do końca pierwszego półrocza o 3 osoby.

Tabela 5

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu włączone do ewidencji w I półroczu 2021 roku.

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	10	2	6
osoby zarejestrowane po raz kolejny	9	2	5
poprzednio pracujący	9	2	5
zamieszkali na wsi	4	1	2
do 30 roku życia	1	0	1
powyżej 50 roku życia	2	0	1
bez kwalifikacji zawodowych	3	1	1
bez doświadczenia zawodowego	4	1	3

Tabela 6

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu włączone do ewidencji w II półroczu 2021 roku.

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	9	3	5
osoby zarejestrowane po raz kolejny	9	3	5
poprzednio pracujący	7	3	3
zamieszkali na wsi	2	1	1
do 30 roku życia	0	0	0
powyżej 50 roku życia	5	1	2
bez kwalifikacji zawodowych	4	1	2
bez doświadczenia zawodowego	2	0	2

W I półroczu 2021 r. do ewidencji osób niepełnosprawnych zostało włączonych 10 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, w stosunku do roku ubiegłego była to grupa licząca o 1 osobę mniej. Najliczniejszą grupę spośród tych osób stanowiły osoby zarejestrowane po raz kolejny (9 osób) oraz osoby poprzednio pracujące (9 osób). Stanowiły one odpowiednio 90% osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu włączonych

do ewidencji. Sytuacja w II półroczu 2021 r. wyglądała bardzo podobnie, do ewidencji zostało włączonych 9 osób, czyli o 1 osobę mniej niż w I półroczu. Nadal w/w obie grupy osób były najliczniejsze, grupa osób zarejestrowanych po raz kolejny liczyła 9 osób (100%), a liczba osób poprzednio pracujących 7 osób (78 %).

Tabela 7

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w I półroczu 2021 roku.

	Bezrobotni	Poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	76	7
kobiety	35	1
zamieszkali na wsi	31	1
poprzednio pracujący	70	7
długotrwale	27	1
z wykształceniem co najmniej średnim	26	2

Tabela 8

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w II półroczu 2021 roku.

	Bezrobotni	Poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	85	12
kobiety	33	3
zamieszkali na wsi	31	5
poprzednio pracujący	81	11
długotrwale	40	1
z wykształceniem co najmniej średnim	22	3

W I półroczu 2021 r. z ewidencji osób niepełnosprawnych wyłączono 76 osób niepełnosprawnych oraz 7 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. W II półroczu wyłączono 85 osób niepełnosprawnych oraz 12 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Największą liczbę wyłączonych osób spośród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby poprzednio pracujące, w pierwszym półroczu była to grupa licząca 70 osób (92%), w drugim zaś 81 osób (95%).

Zjawisko to można tłumaczyć faktem, iż osoby poprzednio pracujące są aktywniejsze zawodowo, łatwiej dostosowują się do rynku pracy, a posiadane kwalifikacje i umiejętności systematycznie ubogacają dodatkowym doświadczeniem

zawodowym. Osoby takie płynnie poruszają się po rynku pracy i są atrakcyjniejsze jako kandydaci do pracy.

Tabela 9

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w I i II półroczu 2021 roku z uwzględnieniem przyczyny wyłączenia.

	Stan na 30.06.2021 r.	Stan na 31.12.2021 r.
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	76	85
podjęcie pracy	34	38
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	0	2
rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	8	19
osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych, rentowych lub praw do świadczenia przedemerytalnego	11	7

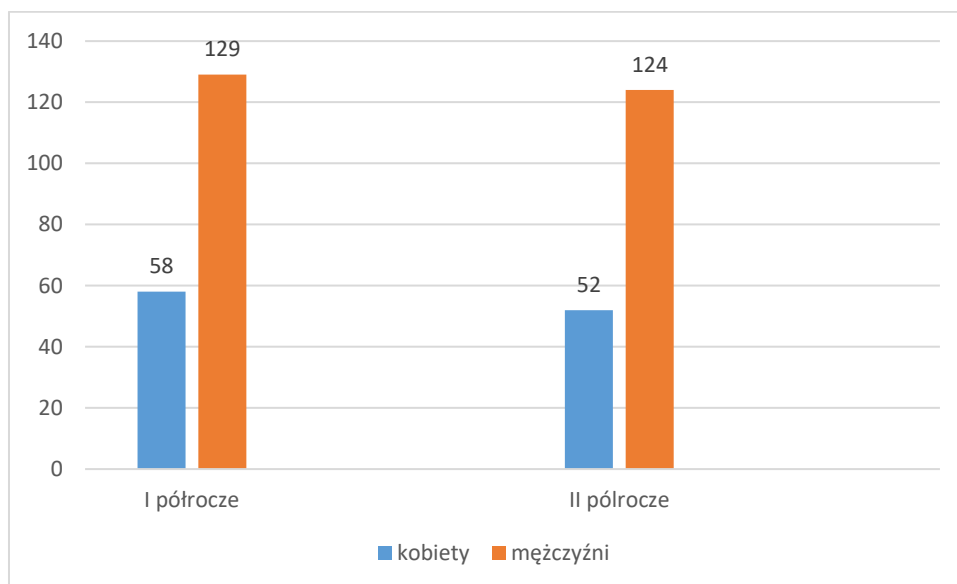
W 2021 roku najczęstszą przyczyną wyłączeń spośród osób niepełnosprawnych było podjęcie pracy. W I półroczu 2021 r. wyłączono z tytułu podjęcia pracy 34 osoby, co stanowiło 45% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych oraz 11 osób z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych, rentowych lub praw do świadczenia przedemerytalnego, stanowiło prawie 15% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych.

W II półroczu 2021 r. wyłączono z tytułu podjęcia pracy 38 osób, co stanowiło niemal 45% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych oraz 19 osób z tytułu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy, co stanowiło 22% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych.

II. CHARAKTERYSTYKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ZGORZELCU UWZGLĘDNIAJĄCA PODZIAŁ NA RÓŻNORODNE GRUPY.

Wykres 1

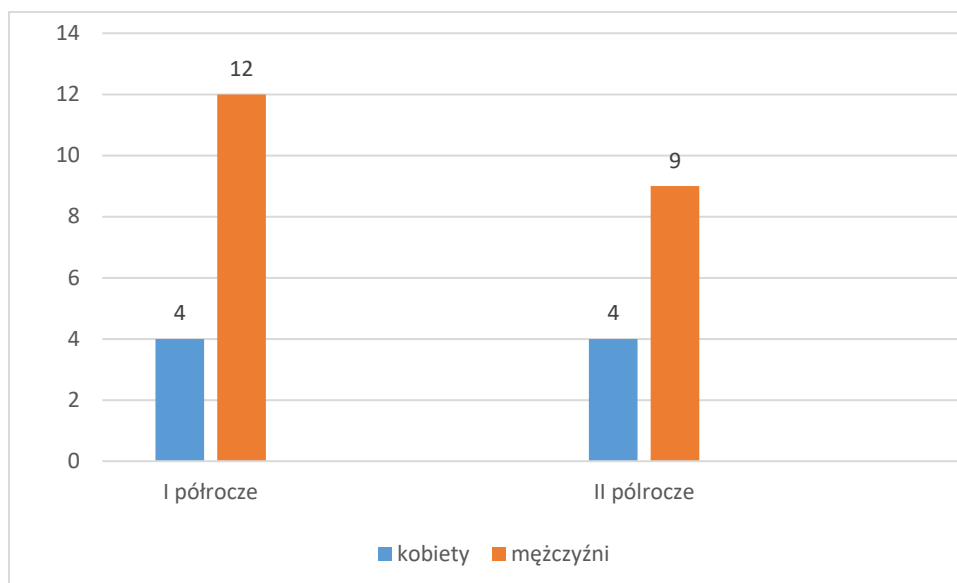
Osoby bezrobotne niepełnosprawne wg płci w 2021 roku.

Jak wynika z danych przedstawionych na powyższym wykresie w pierwszym i drugim półroczu przeważającą liczbę wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych stanowili mężczyźni. W I półroczu 2021 r. było to 129 mężczyzn, którzy stanowili 69% ogółu, w II półroczu 124 mężczyzn, którzy stanowili 70% ogółu. Zauważyć można że w przypadku osób niepełnosprawnych udział mężczyzn jest większy niż w ogólnej liczbie wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, gdzie od lat zarejestrowanych kobiet jest więcej.

Wykres 2

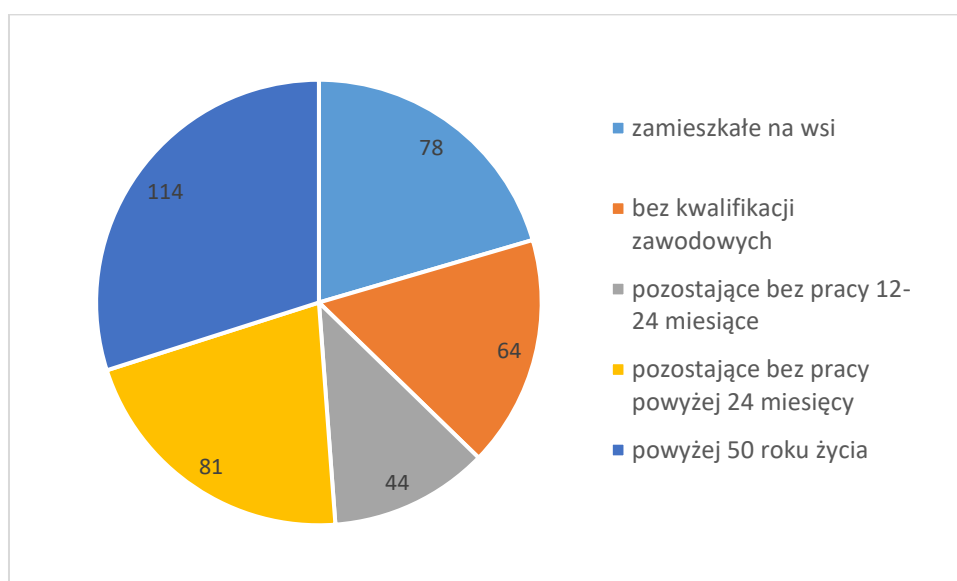
Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu wg płci w 2021 roku.

W przypadku osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu sytuacja w 2021 roku była analogiczna jak w przypadku osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne. Mężczyźni stanowili większą grupę (pierwsze półrocze 12 mężczyzn; 75% ogółu, drugie półrocze (9 mężczyzn; 69% ogółu).

Wykres 3

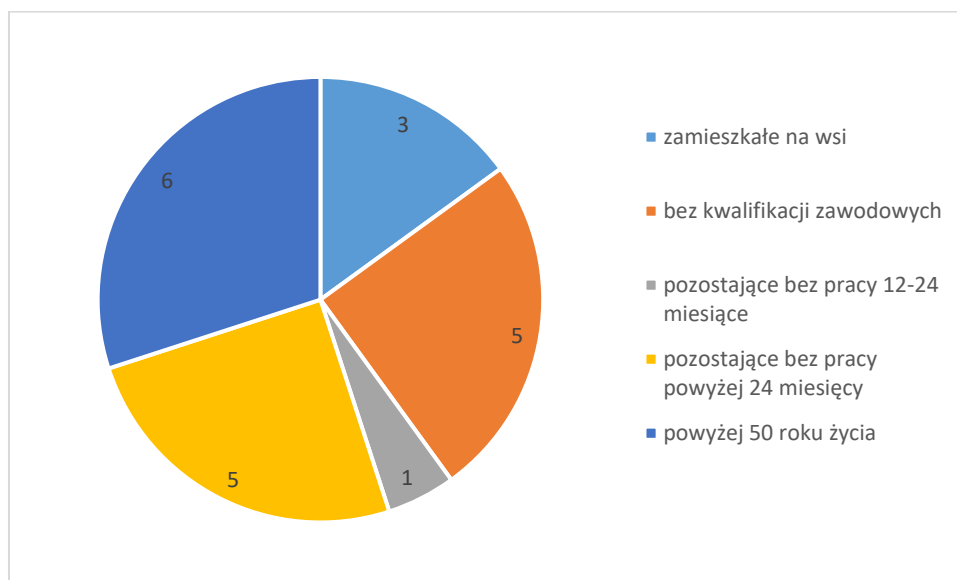
Osoby bezrobotne niepełnosprawne wg wybranych grup na koniec 2021 roku.

Na koniec II półrocza 2021 roku wśród 176 osób bezrobotnych niepełnosprawnych było 114 osób powyżej 50 roku życia i była to najliczniejsza grupa osób, kolejną grupą wg ilości osób były osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 81 osób, a kolejną grupę stanowiły osoby zamieszkujące na wsi – 78 osób. Udział procentowy tych grup na koniec II półrocza prezentował się następująco: osoby powyżej 50 roku życia to 65% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych, osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy to 46%, a osoby zamieszkujące na wsi to 44% niepełnosprawnych bezrobotnych.

Wykres 4

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu wg wybranych grup na koniec 2021 roku.

Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, na koniec II półrocza znajdowało się łącznie 13 osób, a struktura przedstawiała się następująco:

- zamieszkałe na wsi – 3 osoby (23%),
- bez kwalifikacji zawodowych – 5 osób (38%),
- pozostające bez pracy 12-24 miesięcy – 1 osoba (8%),
- pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 5 osób (38%),
- w wieku powyżej 50 roku życia – 6 osób (46%).

Najlichnieszą grupą były osoby powyżej 50 roku życia sześć osób oraz osoby pozostające bez kwalifikacji zawodowych pięć osób.

Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednorodnej grupy. Mogą to być osoby niepełnosprawne pod względem fizycznym, sensorycznym, intelektualnym lub psychicznym. Mogą to też być osoby niepełnosprawne od urodzenia lub też takie, które nabyły niepełnosprawność w dzieciństwie, we wczesnej młodości lub w późniejszych latach, w okresie nauki lub w trakcie zatrudnienia. Niepełnosprawność tych osób może nieznacznie wpływać na ich zdolność do pracy i uczestnictwo w życiu społecznym, ale też może mieć poważny wpływ, wymagający znacznego wsparcia i pomocy.

Tabela 10

Osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg rodzaju niepełnosprawności (dane na koniec drugiego półrocza 2021 roku).

Rodzaj niepełnosprawności	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu	Ogółem
Upośledzenie umysłowe	3	0	3
Choroby psychiczne	19	4	23
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	13	0	13
Całościowe zaburzenia rozwojowe	1	0	1
Choroby narządu wzroku	11	2	13
Upośledzenia narządu ruchu	50	3	53
Epilepsja	12	1	13
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	19	0	19
Choroby układu pokarmowego	8	0	8
Choroby układu moczowo - pęciowego	2	0	2
Choroby neurologiczne	22	1	23
Inne i nieustalone	16	2	18
Razem	176	13	189

Spośród osób bezrobotnych niepełnosprawnych największą grupę tworzyły osoby posiadające upośledzenie narządu ruchu – 50 osób, co stanowiło 28% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych, natomiast wśród osób poszukujących pracy

niepozostających w zatrudnieniu największą grupę stanowiły osoby z chorobami psychicznymi – 4 osoby (31 % ogółu).

Tabela 11

Struktura osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg stopnia niepełnosprawności w 2021 roku.

Wyszczególnienie wg stopnia niepełnosprawności	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2021	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2021	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2021	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.12.2021
Stopień znaczny	5	4	1	2
Stopień umiarkowany	26	30	8	5
Stopień lekki	156	142	7	6
Razem	187	176	16	13

Zdecydowana większość niepełnosprawnych osób bezrobotnych posiada lekki stopień niepełnosprawności, na koniec II półrocza 2021 roku osoby te stanowiły 81% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych. Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności stanowiły 17% ogółu, a najmniejszą grupą były osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które stanowiły 2% ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych.

Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu na koniec II półrocza największą grupą tworzyły osoby posiadające stopień lekki - 6 osób (46%) i umiarkowany - 5 osób (38%).

Tabela 12**Struktura osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg wieku w 2021 roku.**

Wyszczególnienie wg wieku	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2021	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2021	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2021	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.12.2021
18 - 24	3	7	0	0
25 - 29	5	6	1	1
30 - 39	22	14	6	2
40 - 44	10	11	3	2
45 - 49	26	24	1	2
50 - 54	34	27	1	1
55 - 59	45	39	0	2
60 lat i więcej	42	48	4	3
Razem	187	176	16	13

Na podstawie danych z powyższej tabeli można zauważyć, iż na koniec 2021 roku wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych największą grupę tworzyli bezrobotni w wieku 60 lat i więcej, stanowili oni 27% osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Grupą najmniej liczebną były osoby w wieku 25-29 lat. Ich udział w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności wynosił 3%.

W przypadku osób poszukujących pracy na koniec II półrocza 2021 roku największą grupą tworzyli także bezrobotni w wieku 60 lat i więcej. Ich odsetek kształtował się na poziomie 23% ogółu osób niepełnosprawnych poszukujących pracy.

Tabela 13**Struktura niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg wykształcenia w 2021 roku.**

Wyszczególnienie wg poziomu wykształcenia	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2021	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2021	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2021	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 31.12.2021
Wyższe	5	5	4	4
Policealne i średnie zawodowe	24	20	2	1
Średnie ogólnokształcące	7	9	0	0
Zasadnicze zawodowe	60	53	3	3
Gimnazjalne	3	4	3	1
Podstawowe i podstawowe nieukończone	88	85	4	4
Razem	187	176	16	13

Na koniec II półrocza najbardziej liczebną grupę wśród niepełnosprawnych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym (85 osób, co stanowiło 48% ogółu) i osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (53 osoby, co stanowiło 30% ogółu). Podobna sytuacja miała miejsce na koniec I półrocza, do najliczniejszej grupy należały osoby z wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym (88 osób, co stanowiło 47% ogółu), oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (60 osób, co stanowiło 32% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych).

Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu na koniec II półrocza sytuacja wyglądała podobnie – największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym oraz wyższym, w każdej z tych grup było po 4 osoby, co stanowiło po 30% niepełnosprawnych poszukujących pracy.

Analizując powyższe dane można zauważyć, że posiadane wykształcenie ma zasadniczy wpływ na strukturę osób zarejestrowanych w tut. urzędzie, im niższe wykształcenie, tym większa jest liczba osób mająca udział w poszczególnych grupach.

Największy udział ma grupa osób bezrobotnych z podstawowym wykształceniem a najmniejszy z wyższym.

III. REALIZOWANE PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W 2021 ROKU NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ZGORZELCU

Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2021 roku realizował zadania na rzecz wzrostu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych z powiatu zgorzeleckiego przeznaczono ogółem **272 708,98 zł:**

- **23 234,28 zł** środki Funduszu Pracy,
- **169 400 zł** środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczone na aktywizację zawodową,
- **15 052,88 zł** środki w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w projekcie „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zgorzeleckim (V) współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- **65 021,82 zł** środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 Projekt” Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych po 30 roku życia w powiecie zgorzeleckim” – Działanie 8.1 współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tabela 14

Wydatkowanie środków w rozbiu na źródła finansowania, formę aktywizacji oraz liczbę osób korzystających ze wsparcia w 2021 roku.

Forma aktywizacji	Źródła finansowania							
	FP		PRFON		POWER		RPO WD	
	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota
PRACE INTERWENCYJNE	1	4 830,12 zł	-	-	-	-	-	-
PRACE SPOŁECZNIE - UŻYTECZNE	-	-	-	-	-	-	-	-
STAŻE	2	13 721,64 zł	-	-	1	9 719,93 zł	-	-
SZKOLENIA/BONY SZKOLENIOWE	-	-	-	-	1	5 332,95 zł	1	2 021,82 zł
REFUNDACJA MIEJSC PRACY	-	-	1	50 000,00 zł	-	-	-	-
ŚRODKI NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	-	-	3	119 400,00 zł	-	-	3	63 000,00 zł
STUDIA PODYPLOMOWE	1	4 682,52 zł	-	-	-	-	-	-
Razem	4	23 234,28 zł	4	169 400,00 zł	2	15 052,88 zł	4	65 021,82 zł
				272 708,98 zł				

Tabela 15

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy w 2021 r.

Nazwa programu	Osoby rozpoczynające programy w 2021 roku	
	Bezrobotni niepełnosprawni	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający
Staż	3	0
Podjęcie pracy na stanowiskach objętych refundacją kosztów wyposażenia stanowisk pracy	1	0
Prace Interwencyjne	1	0
Prace społecznie użyteczne	6	0
Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	2	0
Studia podyplomowe	1	
Razem	14	0

Aktywizacją objęto łącznie 14 osób bezrobotnych niepełnosprawnych. W ramach zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych zatrudniono jedną osobę bezrobotną niepełnosprawną, koszt tej formy wsparcia wyniósł 4 830,12 zł.

W 2021 r. zatrudnienie na nowoutworzonym i wyposażonym miejscu pracy podjęła jedna osoba bezrobotna niepełnosprawna. Koszt tej formy aktywizacji wyniósł 50 000 zł.

W 2021 r. zorganizowano staż dla trzech osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Staż umożliwia zdobycie kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego co może się przyczynić do powrotu lub wejścia na rynek pracy. Dzięki odbyciu stażu osoba niepełnosprawna nabywa praktycznych umiejętności do wykonywania zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Na sfinansowanie stażu w 2021 r. przeznaczono łącznie 23 441,57 zł.

W 2021 roku jedna osoba bezrobotna niepełnosprawna skorzystała z dofinansowania studiów podyplomowych, ta forma pomocy umożliwia pogłębienie wiedzy i zdobycie nowych umiejętności, dzięki czemu osoba poszukująca pracy może zwiększyć swoje szanse na rynku pracy. Dofinansowanie skierowane jest do osób bezrobotnych jak i poszukujących pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Koszt tej formy aktywizacji wyniósł 4 682,52 zł.

Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2021 roku przeznaczył na program szkoleń dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych kwotę 7 354,77 zł, dzięki czemu sfinansował szkolenia dla dwóch osób.

W 2021 r. sześć osób niepełnosprawnych skorzystało także ze wsparcia finansowego w postaci bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej, łączna kwota wsparcia wyniosła 182 400 zł.

Koszt utworzenia wszystkich subsydiowanych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w 2021 r. wyniósł 54 830,12zł.

W 2021 roku Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu świadczył też dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Usługi poradnictwa zawodowego dotyczyły pomocy w podjęciu decyzji zawodowych, czyli wybrania odpowiedniej ścieżki zawodowej, możliwości

szkolenia i kształcenia zawodowego z uwzględnieniem rodzaju i stopnia uszkodzenia organizmu, możliwości uzyskania zatrudnienia w danym zawodzie i sytuacji na lokalnym rynku pracy. Z usług poradnictwa zawodowego w 2021 roku skorzystało 14 osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności (14 osób skorzystało z porad indywidualnych, w tym jedna osoba skorzystała z badań testowych).

Jednocześnie Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2021 roku dysponował 41 ofertami pracy skierowanymi wyłącznie do osób posiadających orzeczoną stopień niepełnosprawności.

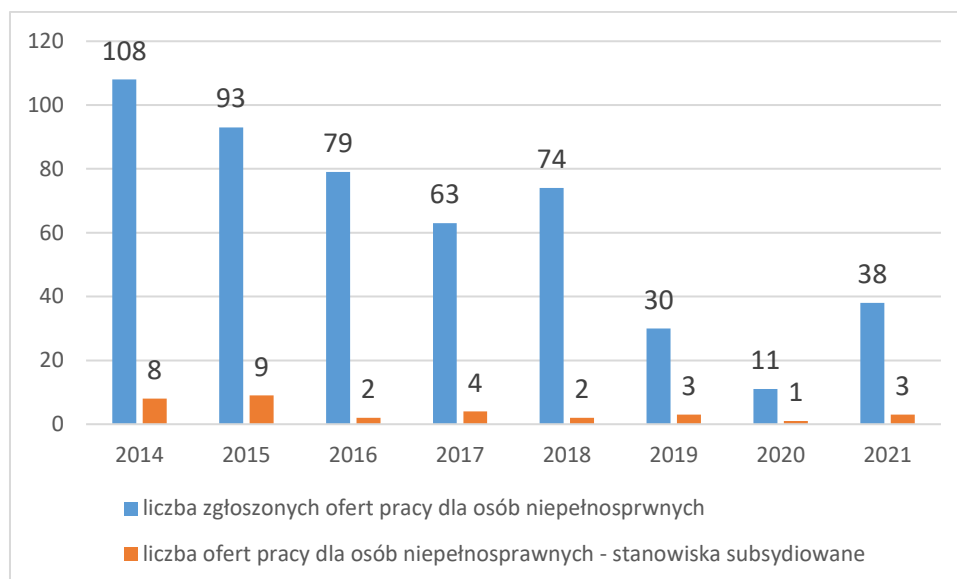
Tabela 16

Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszane w miesiącu do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w 2021 roku.

Miesiące	Liczba ofert pracy	z tego liczba ofert pracy miejsc subsydiowanych
2021 r.		
Styczeń	0	
Luty	0	
Marzec	3	
Kwiecień	1	1
Maj	21	
Czerwiec	3	
Lipiec	0	1
Sierpień	0	
Wrzesień	8	1
Październik	1	
Listopad	1	
Grudzień	0	
RAZEM	38	3

Wykres 5

Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w latach 2014 -2021.

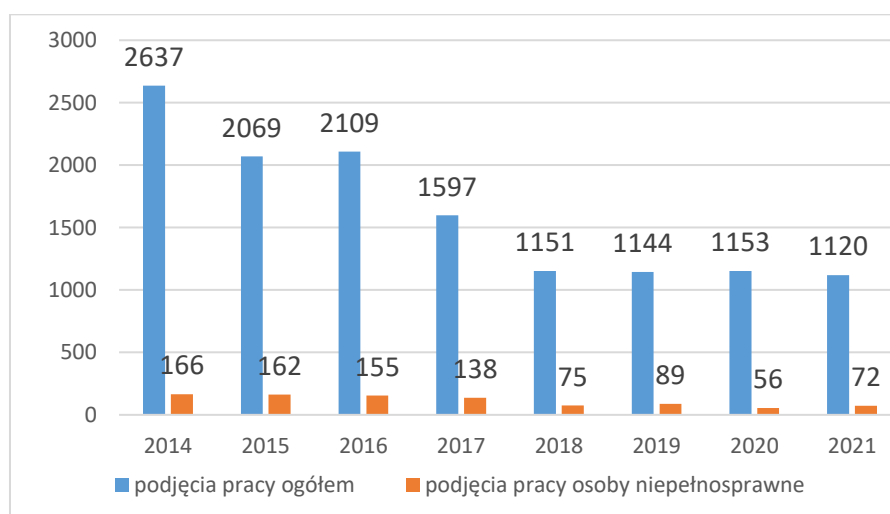

Jak przedstawia tabela 16 oraz wykres 5, Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2021 roku dysponował 41 ofertami pracy skierowanymi wyłącznie do osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności, z czego 3 oferty stanowiły subsydiowane miejsce pracy.

Porównując lata ubiegłe zauważa się wyraźną poprawę i wzrost liczby ofert pracy, które pracodawcy kierowali wyłącznie do osób niepełnosprawnych. Rok 2020 z uwagi na ogłoszony w kraju stan epidemii był pod tym kątem najgorszy.

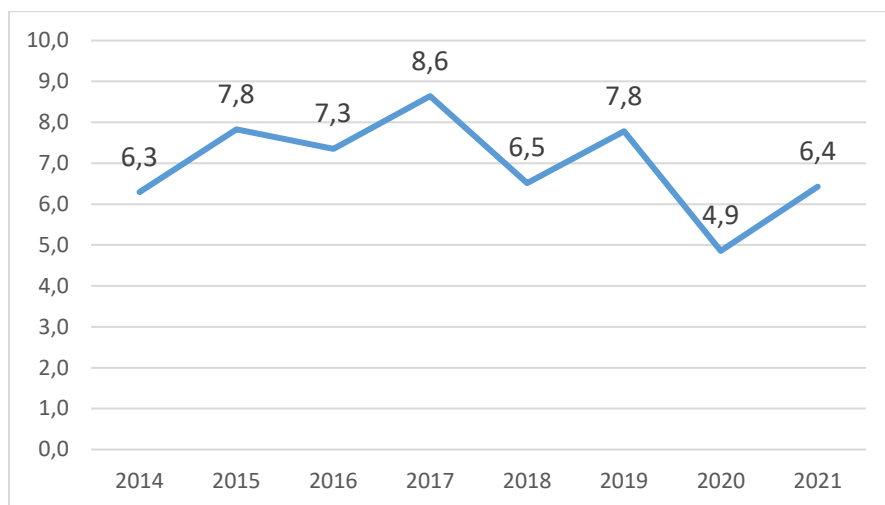
Wykres 6

Podjęcia pracy osób bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych w latach 2014– 2021.

Wykres 7

Udział procentowy osób niepełnosprawnych spośród wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę w latach 2014 – 2021.

Z powyższych danych wynika, iż w 2021 roku spośród 1120 osób podejmujących pracę 72 osoby należały do grupy osób posiadających orzeczony stopień o niepełnosprawności, co stanowiło 6,4% ogółu podjęć pracy w 2021 r.

Sporządziła: Małgorzata Lewanowicz